

جامعة جدة
مركز الدراسات والبحوث
الاسلامية

مَدِيْنَةُ

سطر سطر زندگی با آیہ ہا

مسابقہ شمارہ ۲۱ / دوشنبہ ۱۳ فروردین ۱۴۰۳

سُطْر بَیْسْت وَیْکُمْ

پیوندهای جامعه ولای

جزء ۲۱

الَّتِي أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ
إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

أحزاب، آیه ۶

● تا به حال کس دیگری را بر خودت ترجیح داده‌ای؟

با توجه به دشواری بودن حفظ این آیه برای عموم مخاطبین، آیه مشابه دیگری با همین موضوع در صفحه بعد برای حفظ انتخاب شده است.

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
 بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
 ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَحْشَىٰ أَنْ
 تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ وَأَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصِيبِحُوا عَلَى
 مَا أَسْرَوْا فِي أَنْفُسِهِمْ نَدِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ
 أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ أَنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا
 خُسِرِينَ ﴿٥٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي
 اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ
 يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ
 مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حَرْبَ اللَّهِ هُمْ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُؤًا وَلَعِيَامِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

عفت کبیر

قرآنت تحقیق

﴿ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا ﴾ ولی، [حاکم و هم جبهه] شما فقط خدا و [در طول او] رسول خدا و مؤمنانی هستند ﴿الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ که نماز برپا می‌دارند [و به دنبال توسعه یاد خدا در جامعه هستند] ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾ و در حال رکوع، [حالی خشوع و تسلیم کامل نسبت به خدا،] زکات می‌دهند [و وظایف اجتماعی‌شان را انجام می‌دهند. حکومت خدا در تبعیت مردم از همین نمایندگان او متجلی می‌گردد و دین‌داری در تبعیت از رسول و جانشینان او در امر نمایندگی از خداست. جانشینانی که کاملاً تابع خدا هستند و مانند رسول، تنها امر خداوند را اجرا می‌کنند.]

شربت نسترن

شربت، بدون شکر نمی‌شود، ولی شکر هم به تنهایی نه؛ قدری نسترن، گلاب یا بیدمشک هم لازم است تا شربتی دل‌چسب و گوارا باشد.

و نماز، شکر است و شیرینی، البته گناه هم نمک است و مایه شوربختی. نمک بریزی، شکر ضایع می‌شود، زباله می‌شود، و از شربت خبری نیست.

همان بلایی که غالباً مبتلاییم، سال‌ها خواندیم، انگار نخواندیم؛ چون همواره شکر را با نمک قاطی کردیم. نماز خواندیم، دروغ هم گفتیم، نماز خواندیم، تهمت هم زدیم، نماز خواندیم، غیبت هم کردیم، و چه بود که نکردیم!

یا از آن طرف، از بیدمشک و گلاب خبری نبود! یعنی از گره‌گشایی، دست به جیب شدن، دستگیری کردن، و اگر از این‌ها خبری بود چه شربت گوارایی می‌شد این نماز! و چه بازاری پیدا می‌کرد این نماز! و تازه بوی ایمان مشام‌ها را نوازش می‌داد و چنین نمازگزارانی چه لایق می‌شوند! چون قدم در قدم‌گاه رسول، و خدای رسول می‌نهند، و در حقیقت امتدادی می‌شوند برای خدا و رسولش، و زمام دل‌ها و جان‌ها را در کف می‌گیرند.

اگر بخواهند برسند به آن ولایت قرآنی، آن ولایتی که در قرآن مطرح شده، امت اسلامی بخواهد آن را تأمین کند برای خودش، دو جهت را باید مراعات کند: یک جهت، جهت ارتباطات داخلی است در داخل جامعه اسلامی؛ یک جهت، جهت ارتباطات خارجی است.^۱

در زمینه ارتباطات داخلی، امت اسلامی آن وقتی دارای ولایت به معنای قرآنی است که کمال هم‌بستگی و اتصال و ارتباط و اتحاد صفوف و فشرده‌گی هرچه بیشتر آحاد و جناح‌های گوناگون را در خودش تأمین کند.^۲

و اما در زمینه روابط خارجی، عالم اسلامی باید سعی کند روابط خود را با دنیای غیرمسلمان و غیر این امت جوری تنظیم کند که یک ذره تحت فرمان آن‌ها قرار نگیرد، یک ذره تحت تأثیر افکار آن‌ها قرار نگیرد.^۳

در جامعه اگر بخواهد همه نیروها به کار بیفتد و همه در یک جهت به کار بیفتند و هیچ یک از نیروها هرز نرود و همه نیروهای جامعه به صورت یک قدرت مترکمی، به مصالح جمعی بشریت به کار بیایند و جامعه بتواند مثل مشت واحدی باشد، در مقابل جناح‌ها و صف‌ها و قدرت‌های مخاصم؛ اگر اینها را بخواهد داشته

۱. طرح کلی اندیشه اسلامی، جلسه ۲۴، ص ۶۹۰

۲. همان، جلسه ۲۴، ص ۶۹۰

۳. همان، جلسه ۲۴، ص ۶۹۱

باشد، احتیاج دارد به قدرت متمرکز. به یک دلی احتیاج دارد، به یک قلبی احتیاج دارد این جامعه و این پیکر عمومی امت اسلام. البته شرایطی هم دارد. باید خیلی آگاه باشد، باید خیلی بداند، باید خیلی با تصمیم باشد، باید چشمش دارای یک دید دیگری باشد، بایستی از هیچ چیزی در راه خدا نهراسد، بایستی وقتی لازم شد خودش را هم فدا کند؛ ما اسم یک چنین موجودی را چه می‌گذاریم؟ امام.^۱

در این آیات قرآن از سوره مائده، هم به جنبه مثبت ولایت، یعنی پیوند داخلی، هم به جنبه منفی ولایت، یعنی قطع پیوندهای خارجی، هم به آن بُعد دیگر ولایت، یعنی ارتباط و اتصال با ولی - ولی یعنی آن قطب، یعنی آن قلب، یعنی آن حاکم و امام. به همه آن چیزها اشاراتی رسا شده.^۲

با صدای استاد سیدعلی خامنه‌ای بشنوید...

۱. همان، جلسه ۲۴، ص ۶۹۶

۲. همان، جلسه ۲۴، ص ۷۰۰